

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

Davacı: xxx xxx

Vekili

: Av. Mustafa Kemal Batur

Akar Cad. No:3/58 İtower Plaza Bomonti Şişli/İSTANBUL

Davalılar

: 1- Emniyet Genel Müdürlüğü / ANKARA

Vekili

: Hukuk Müşaviri Filiz Şen Gönül (Aynı adreste)

2- İçişleri Bakanlığı / ANKARA

Vekili

: I. Hukuk Müşavir Yardımcısı Kemal Kahraman
(Aynı adreste)

Davanın Özeti

: Polis Meslek Yüksekokulu'ndan mezun olan davacı tarafından, polis memuru rütbesine aday memur olarak atanması amacıyla yapılan **sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlem** ile bu işlemin dayanağı olan 03.06.2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nin 5. maddesinin, davacının eğitimine başladığı tarihte yürürlükte olmayan Yönetmeliğin davacıyı da kapsayacak şekilde uygulanmasının hukuki güvenlik ilkesine aykırı olduğu, yapılan sözlü sınavın objektif kriterlere dayanmayan biçimde icra edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

İçişleri Bakanlığı'nın Savunmasının Özeti

: Dava konusu düzenlemelerin, dayanağı 3201 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesine uygun olarak yapıldığı, Kanun'un tanıdığı takdir yetkisi çerçevesinde eğitim sonu sınavının şeklinin belirlendiği, Yönetmeliğin iptali istenen 5. maddesinde ve bu Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilen sınav işlemlerinde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün

Savunmasının

Özeti

:Dava konusu Yönetmeliğin, dayanağı Kanun hükmüne uygun olarak yapıldığı, Kanun'un tanıdığı takdir yetkisi çerçevesinde eğitim sonu sınavının şeklinin "sözlü sınav" olarak belirlendiği, davacının kazanılmış bir hakkının bulunduğundan söz edilemeyeceği, dava konusu Yönetmeliğin iptali istenen 5. maddesinde ve bu Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilen sınav işlemlerinde hukuka aykırılık

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi   : Sakine Önder Korkut

Düşüncesi   : Dava konusu Yönetmeliğin "Komisyonların oluşturulması ve görevleri" başlıklı 7. maddenin 2. fıkrası ile düzenlenen soru hazırlama komisyonunun oluşumu için rütbece en kıdemli üyenin başkanlığında beş rütbeli personel ve hazırlanacak soru sayısı ve ders konuları dikkate alınarak yeterli sayıda öğretim elemanından oluşacağı şeklinde düzenleme yapılmış olmasına rağmen Polis Akademisi Başkanlığı tarafından soru hazırlama komisyonu için dört rütbeli personelin görevlendirildiği anlaşılmakta olup, soru hazırlama komisyonunun Yönetmelikte belirtilen şekil şartına uygun olarak oluşturulmadığı bu nedenle usulüne uygun hazırlanmayan sorulara dayalı olarak yapılan sözlü sınavda hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle davacının sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı   : Hasan Çeğindir

Düşüncesi   : Dava, Polis Meslek Yüksekokulu'ndan mezun olan davacının, polis memuru rütbesine aday memur olarak atanması amacıyla yapılan sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan 3/6/2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliğinin 5. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 124. maddesinde, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabileceği hüküm altına alınmıştır.

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun Ek 1. maddesine 27/3/2015 tarih ve 6638 sayılı Kanunun 23. maddesi ile eklenen üçüncü fıkrasında; "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte öğrenime devam edenler dahil, bu Kanun ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu gereğince, polis eğitim kurumlarında ya da Emniyet Genel Müdürlüğü adına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı rütbelerinde aday memur olarak atanmaları için öğrenim süresini başarıyla tamamlamaları ve eğitim sonunda Polis Akademisi Başkanlığınca yapılacak sınavda başarılı olmaları şarttır." hükmü yer almaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

3201 sayılı Yasanın Ek 1. maddesine dayanılarak; polis eğitim kurumlarında veya Emniyet Genel Müdürlüğü adına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerden öğrenim süresini başarıyla bitiren öğrencilere uygulanacak sınavlarla ilgili usul ve esasları düzenlemek amacıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Yönetmeliğin 5. maddesinde, polis eğitim kurumları ve Emniyet Genel Müdürlüğü adına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerden öğrenim süresini başarıyla tamamlayan öğrencilerin, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına polis memuru veya komiser yardımcısı olarak atanmalarından önce sınava tabi tutulacağı kurala bağlanmıştır.

3201 sayılı Yasa'nın Ek 1. maddesinin üçüncü fıkrasının tekrarı niteliğindeki dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davanın sözlü sınavda başarısız sayılmaya ilişkin kısmına gelince;

3201 sayılı Yasa'nın Ek 1. maddesinde sınavın ne şekilde yapılacağı konusunda düzenleme yapılmamıştır.

Yönetmeliğin "Sınav şekli ve esasları " başlıklı 8. maddesinin 2. fıkrasında sınav şeklinin "sözlü" olduğu belirtilmiş ve dava konusu edilmemiştir.

Sözlü sınav, mesleğe atanacak olanların niteliklerinin saptanmasına yönelik olarak kültür ve bilginin saptanması amacıyla yazılı olarak yapılacak sınavdan sonra bilgi yanında mesleki ehliyete yönelik diğer özel niteliklere de sahip olunup olunmadığının ortaya konulabilmesi açısından tamamlayıcı niteliktedir.

Ancak yapılacak olan bir sözlü sınavın objektif olduğundan söz edilebilmesi için mesleğin özelliği dikkate alınarak bütün kriterlerin ne şekilde uygulanacağına ilişkin ölçütleri, kriterlerin ağırlığını ve buna göre değerlendirme esaslarını içeren objektif bir yöntemin düzenlenmesi gerekmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliğinin 7. maddesinde, " Soru Hazırlama Komisyonu, Sınav Komisyonu ve Merkezi Sınav Komisyonu" düzenlenmiş ve 8. maddesinde, soru hazırlama komisyonu tarafından bastırılan sorular arasından adaylara soru kartı çektilerilerek cevaplanmasının isteneceği, sınav komisyonları tarafından yapılacak sözlü sınavda adayların; mesleki bilgi düzeyi, bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü, özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı, liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

yönlerinden yüz tam puan üzerinden değerlendirileceği, adayların, Sınav Komisyonu üyeleri tarafından ikinci fıkranın (a) bendi için kırk puan, diğer bentlerde yazılı özelliklerin her biri için yirmişer puan üzerinden değerlendirileceği, verilen puanların ayrı ayrı puan değerlendirme karar formuna işleneceği, komisyon üyelerinin ayrı ayrı vermiş olduğu puanların aritmetik ortalamasının alınarak adayın sınav puanının tespit edileceği, adayın sınavda başarılı olabilmesi için yüz tam puan üzerinden en az yetmiş puan alması gerektiği, başarısız olan adayın aldığı puan ve gerekçesinin değerlendirme karar formuna işleneceği belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı hakkında sınav komisyonu üyeleri tarafından yapılan değerlendirme sonucunda ayrı ayrı puan verildiği, puanların aritmetik ortalamasının yetmiş puanın altında kaldığı ve başarısız sayılma gerekçesinin değerlendirme karar formuna işlendiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda davacının yapılan sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, 6638 sayılı Kanunun 23'üncü maddesiyle 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nun Ek 1'inci maddesine eklenen ikinci fıkranın ikinci cümlesinin ve üçüncü fıkrada yer alan "... öğrenime devam edenler dahil ..." ibaresi ile yine aynı Kanunun diğer maddelerinin iptali istemiyle bir grup milletvekili tarafından Anayasa Mahkemesine başvurulduğu, söz konusu istem hakkında Anayasa Mahkemesince verilen 04/05/2017 günlü ve E:2015/41, (E:2015/56, E:2015/59, E:2015/78) K:2017/98 sayılı karar ile 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda yapılan değişikliklerin Anayasaya aykırı olmadığı gerekçesiyle iptal istemlerinin reddine karar verildiği ve anılan kararın 03/08/2017 günlü ve 30143 sayılı Resmi Gazete de yayımlandığı anlaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere, hukuk devletinin gerçek anlam ve amacı, devletin tüm işlem ve eylemlerinin hukuk kurallarına uygun yürütülmesini gerekli kılar.

Temelde asli bir yetkiye dayanılarak yürürlüğe konulan yasa ile bağlı bir yetkiyle çıkarılan tüzük, yönetmelik, kararname gibi yürütmenin genel düzenleyici işlemlerini içeren kural işlemler, nesnel ve genel hukuksal durumlar yaratırken düzenledikleri konularda statü oluştururlar. Kişilerin bu statülere alınmaları özel ve kişisel bir işlemle olanaklıdır. Nesnel ve genel hukuksal durumun bu şart işlemle özel hukuksal duruma dönüşmesi kazanılmış hak yönünden yeterli değildir. Nitekim bir kişinin memur statüsüne sokulması, bu statüde hiç bir halde değişiklik yapılmayacağı anlamına gelmez. Kural işlemler her zaman değiştirilebilir ya da yargı organları tarafından Anayasa'ya veya

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

yasaya aykırı görülerek iptal edilebilir. Kural işlemin değişmesi ya da ortadan kaldırılması, ona bağlı kişi ile ilgili şart işlemi de etkiler. Bu durumda ilerisi için kazanılmış haktan söz edilemez. Ancak kişi, yeni kural tasarrufa göre oluşan statüde yerini alır. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan (maaş gibi), tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş, kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haklar için söz konusudur. Bir başka anlatımla, bir statüye bağlı olarak ileriye dönük, beklenen haklar bu kapsamda değildir.

Dolayısıyla, davacının ileri sürmüş olduğu iddialar yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dava; Polis Meslek Yüksekokulu'ndan mezun olan davacı tarafından, polis memuru rütbesine aday memur olarak atanması amacıyla yapılan **sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlem** ile bu işlemin dayanağı olan 03.06.2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nin **5.** maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun 6638 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle eklenen Ek 1. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte öğrenime devam edenler dahil, bu Kanun ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu gereğince, polis eğitim kurumlarında ya da Emniyet Genel Müdürlüğü adına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı rütbelerine aday memur olarak atanmaları için öğrenim süresini başarıyla tamamlamaları ve eğitim sonunda Polis Akademisi Başkanlığınca yapılacak sınavda başarılı olmaları şarttır." hükmü yer almıştır.

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun, Ek 1. maddesine dayanılarak hazırlanan ve 03.06.2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nin Sınava katılacak adaylar başlıklı 5. maddesinde de, "Polis eğitim kurumları ve Emniyet Genel Müdürlüğü adına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerden öğrenim süresini başarıyla tamamlayan öğrenciler, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına polis memuru veya komiser yardımcısı olarak atanmalarından önce sınava tabi tutulur." düzenlemesine yer verilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Hukuk devleti ilkesinin vazgeçilmez unsurlarından birisi kanunların hukuk güvenliğini sağlaması, bu doğrultuda geleceğe yönelik, öngörülebilir kurallar içermesi gerekliliğidir. Bu nedenle, hukuk devletinde güven ve istikrarın korunabilmesi için kural olarak kanunlar, yürürlüğe girdikleri tarihten sonraki olaylara uygulanırlar. Kanunların geriye yürümezliği ilkesi uyarınca, kanunlar kamu yararı ve kamu düzeninin gereği, kazanılmış hakların korunması, mali haklarda iyileştirme gibi kimi ayıksı durumlar dışında ilke olarak yürürlük tarihlerinden sonraki olay, işlem ve eylemlere uygulanmak üzere çıkarılırlar. Yürürlüğe giren kanunların geçmişe ve kesin nitelik kazanmış hukuksal durumlara etkili olmaması hukukun genel ilkelerindedir.

Hukuk devleti ilkesinin temel gereklerinden biri de hiç kuşkusuz kazanılmış haklara saygı gösterilmesidir. Kazanılmış haklara saygı, hukuk güvenliği ilkesinin bir sonucu olup hukukun genel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznel hakkın korunmasıdır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın, yeni kanundan önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş haktır.

Kural olarak kişisel hak haline dönüşmemiş, belli koşulların gerçekleşmesine bağlı olarak ileride elde edilmesi olası beklenen haklar, kazanılmış hak olarak korunmaz.

Meşru beklenti; makul bir şekilde ortaya konmuş icra edilebilir bir iddianın doğurduğu, ulusal mevzuatta belirli bir kanun hükmüne veya başarılı olma şansının yüksek olduğunu gösteren yerleşik ve istikrarlı bir yargı içtihadına dayanan yeterli somutluğa sahip nitelikteki bir beklentidir. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM); özünde "varlık" olarak kabul görebilecek bir şahsi menfaatin, ulusal mahkemelerin yerleşmiş içtihadı gibi yalnızca ulusal hukukta yeterli bir temeli olması hâlinde mümkün olabileceği görüşündedir.

Anayasa Mahkemesi'nin 20.11.2014 tarihli ve B:2013/845 sayılı Üçgen Nakliyat Ticaret Ltd. Şti. başvurusuna ilişkin kararında, "Dolayısıyla Anayasa ve Sözleşme'nin ortak koruma kapsamında olan meşru beklentiye dayalı mülkiyet hakkının tespiti, mevcut

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

hukuk sisteminde iddia edilen mülkiyet iddiasının tanınmasına bağlı olup bu tanıma, mevzuat hükümleri ve yargı kararları ile yapılmaktadır." ifadesi yer almıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin 19.12.2013 tarihli ve B:2013/817 sayılı Mehmet Akdoğan ve Diğerleri başvurusuna ilişkin kararında, "Ölçülülük ilkesi; 'elverişlilik', 'gereklilik' ve 'orantılılık' olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. 'Elverişlilik', öngörülen müdahalenin, ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını; 'gereklilik', ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını, 'orantılılık' ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir." denilmektedir.

Dava dosyasının incelemesinden, 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun 6638 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle eklenen Ek 1. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan 03.06.2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği uyarınca polis meslek yüksek okulu mezunları için (PMYO) 19,20 ve 21 Haziran 2015 tarihlerinde eğitim sonu sınavı yapıldığı, sözlü sınava katılan davacının, aday polis memuru olarak atanabilmek için sözlü sınavdan alınması gereken asgari 70 puanı alamadığından bu sınavda başarısız sayılarak aday polis memuru olarak atanamayacağı belirlendiği, bunun üzerine başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan 03.06.2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nin 5. Maddesinin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Dava konusu olayda; iptali istenen yönetmeliğin dayanağı olan 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun 6638 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle eklenen Ek 1. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "...öğrenimine devam edenler dahil..." ibaresinin Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesinin 04.05.2017 tarihli, E:2015/41, K:2017/98 sayılı kararıyla; öğrencilerin memuriyet hakkını kazanılmış bir hak olarak elde etmedikleri, zira bunların henüz memuriyete atanmadıkları ve memuriyetin bunlar yönünden bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş kişisel bir hakka dönüşmediği, kanun koyucunun, Anayasa'da öngörülen kurallar çerçevesinde diğer alanlarda olduğu gibi kamu görevine giriş koşullarıyla ilgili olarak da kamu yararı amacıyla bazı değişiklikler yapabileceği, bu değişikliklerin kişilerin beklentilerini etkileyebileceği, kişilerin meşru

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

beklentileri aleyhine bir düzenleme yapılmasının söz konusu olmadığından kuralın kişilerin çalışma hürriyeti ve haklarına yönelik hukuki güvenliklerini ihlal eden bir yönü bulunmadığı ve anılan düzenlemenin emniyet hizmetlerinin daha iyi işlemesi amacıyla yapıldığından Anayasaya aykırı olmadığı gerekçesiyle iptal talebinin reddine karar verilmiştir.

Diğer taraftan hukuk devleti ilkesinin gereklerinden biri olan hukuk güvenliği ilkesi; hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Kanunlara güvenerek hayatını yönlendiren, hukuki iş ve işlemlere girişen bireyin bu kanunların uygulanmasına devam edileceği yolunda oluşan beklentisinin mümkün olduğunca korunması hukuki güvenlik ilkesinin gereğidir.

Ancak güvenin korunması, mevcut bir hukuki durumun dokunulmazlığı anlamında da değerlendirilmemelidir. Hukuki güvenliğin mevcut bir hukuki durum için dokunulmazlık şeklinde algılanması, dinamik toplum yapısının kurallarla statik, durağan hâle getirilmesi sonucunu doğurur ki bu da toplumun çağın gerisinde kalmasına neden olabilir. Bu nedenle kanun koyucu, Anayasa'da öngörülen kurallar çerçevesinde diğer alanlarda olduğu gibi kamu görevine giriş koşullarıyla ilgili olarak da kamu yararı amacıyla bazı değişiklikler yapabilir ve bu değişiklikler kişilerin beklentilerini etkileyebilir.

Bir beklentinin hukuken koruma görebilmesinin ön koşullarından biri beklentinin haklı (meşru) beklenti seviyesine ulaşmasıdır. Haklı beklenti, bireyin kendisine güvenerek hareket ettiği lehine olan bir kanunda öngörülemeyen bir değişiklik yapılması ve bu öngörülemeyen değişikliğin herkes yönünden objektif olarak beklenebilecek bir beklentiye sonuçsuz bırakılması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gündeme gelmektedir. Ancak bir beklentinin hukuken korunabilmesi için anılan koşulların gerçekleşmesi yeterli olmayıp bu beklentinin korunmasına engel teşkil eden bir kamu yararının da bulunmaması gerekmektedir. Bu yönüyle anayasa yargısında kişi yararıyla kamu yararının karşı karşıya geldiği durumlarda ancak önemli bir kamu yararının bulunmadığı durumlarda haklı beklentinin korunması kabul edilebilir. Aksi takdirde kanun koyucunun kamu yararını gerçekleştirmek üzere değişen koşullara göre yeni politikalar belirlemesi imkânı önemli ölçüde zedelenebilir.

Yukarıda açıklanan ölçülülük ilkesinde belirtilen orantılılık uyarınca bu koşulun adayların yeterliliklerini tespit etmek amacıyla düzenlendiği, kamu hizmetinin etkin ve verimli bir şekilde işleyebilmesini sağlamak üzere kamu görevine alınacak kişilerin

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

yeterliliklerini tespit etmek amacıyla sınav aracına başvurulmasının anılan amaca ulaşılması yönünden uygun bir araç olduğu görülmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nin 5. **maddesinin iptali istemi incelendiğinde;**

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nda yapılan düzenleme ile Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı rütbelerine aday memur olarak atanmaları için öğrenim süresini başarıyla tamamlamaları ve eğitim sonunda Polis Akademisi Başkanlığına yapılacak **sınavda** başarılı olmaları şarttır hükmüne dayanılarak hazırlanan ve dava konusu edilen Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nde sınava katılacak adaylara ilişkin düzenlenen 5. maddede, öğrenimlerini başarılı bir şekilde tamamlayan adayların, polis adayı veya komiser yardımcısı adayı olarak atanmadan önce sınava tabi tutulacakları düzenlenmiştir.

İdarelerin kendilerine tanınan düzenleme yetkisini Anayasa ve kanunlarla belirlenen sınırlar içinde kullanması gerektiği açıktır. Yasa koyucu tarafından düzenlenen Kanun metninde açık bir şekilde, eğitimlerini başarıyla tamamlayan adayların Polis Akademisi Başkanlığınca yapılacak sınavda başarılı olmaları gerektiği hüküm altına alınmış, İçişleri Bakanlığınca hazırlanan Yönetmeliğin dava konusu 5. maddesinde ise bu hüküm doğrultusunda düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemede; polis eğitim kurumları ve Emniyet Genel Müdürlüğü Adına yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerden, öğrenim süresini başarıyla tamamlayanların Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına polis memuru veya komiser yardımcısı olarak atanmalarından önce sınava tabi tutulacağına idare tarafından üst hukuk normlarına uygun olarak hazırlanan yönetmelik hükmüyle belirlendiği ve idarenin üst hukuk normları sınırları içerisinde kaldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilenler ışığında dava konusu Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği'nin sınava katılacak adaylara ilişkin düzenlenen 5. maddesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali istemi incelendiğinde;

Sözlü sınavda başarısız sayılma işleminin, diğer tüm idari işlemlerin yargısal denetiminde olduğu gibi yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden yargısal

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

denetiminin yapılması esastır. İdari işlemin yetki, şekil gibi salt usule ilişkin unsurları ile sınırlı olarak yapılacak bir yargısal denetim, hukuk devleti ilkesinin sağladığı güvenceyi temin etmeyecektir.

Bu itibarla, davacının girdiği sözlü sınav öncesinde, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması vetutanağa bağlanması, her adaya sorulan soruların kayda geçirilmesi ve sorulan sorulara adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi, böylece sözlü sınavın nesnel olarak yapılması ve yargısal denetimin tüm unsurlarıyla gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Nitekim, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 18.11.2013 tarihli ve E:2010/2194, K:2013/4094 sayılı kararı da bu yöndedir.

Öte yandan, Yönetmeliğin "komisyonların oluşturulma ve görevleri" başlıklı 7. maddesinin ikinci fıkrası ile düzenlenen soru hazırlama komisyonunun oluşumu için rütbece en kıdemli üye başkanlığında beş rütbeli personel ve hazırlanan soru sayısı ve ders konuları dikkate alınarak yeterli sayıda öğretim elemanından oluşacağı şeklinde düzenleme yapıldığı, Polis Akademisi Başkanlığı tarafından da soru hazırlama komisyonu için dört rütbeli personel ile sekiz öğretim elemanı görevlendirildiği, bu haliyle adayların yeterliliğinin tespiti amacıyla yapılan sınavda sorulacak soruların hazırlanmasında yeteri kadar rütbeli personel ve öğretim elemanı görevlendirildiği, soruların yönetmelikte aranılan kriterlere uygun olduğu anlaşıldığından bu durumun dava konusu işlemi sakatlar mahiyette olmadığı sonucuna varılmıştır.

Dava konusu olayda; dosyada bulunan dava konusu işlemin dayanağı olan sözlü sınav komisyonu başkanı ve üyelerince verilmiş puanlara ilişkin tutanak ve sınav sonuçlarına ilişkin tüm bilgi ve belgelerin incelenmesinden, sözlü sınavın nesnel olarak yapıldığı ve yargısal denetim için aranan bütün koşulları sağladığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak davacının girdiği sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemde de hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 450,60TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri dikkate alınarak ve taraflara ölçüsüz bir yükümlülük getirmeyecek biçimde, uyuşmazlığın seri dava niteliği ve avukatın emeği dikkate alınarak 2018 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde hertürlü dilekçe yazımı için öngörülen ücrete karşılık gelen 440 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idarelere verilmesine, artan 9,00 TL posta ücretinin

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, Yönetmeliğin 5. maddesi yönünden oybirliği, davacının sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlem yönünden oyçokluğu ile 26.04.2018 tarihinde karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İrfan	Mustafa	Gülen	Oya	Aysel
EROĞLU GÖKÇEK AYDINOĞLU IŞIK ALTUNGÖK DEMİREL				
(X)				

(X) KARŞI OY :

Davacının, sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali istemi incelendiğinde;

Davacının, davalı idare tarafından yapılan sınavlara (yazılı+fiziki+mülakat) katılarak Polis Meslek Yüksek Okulunu kazandığı ve bu okulda eğitimine devam ederek başarılı olduğu, mezuniyetine çok kısa bir süre kala yukarıda anılan Kanun maddesine dayanılarak hazırlanan 03.06.2015 tarihli ve 29375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Emniyet Genel Müdürlüğü Kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı Rütbelerine Aday Memur Olarak Atanacaklara Uygulanacak Sınav Yönetmeliği hükümleri uyarınca yapılan ve davacının girdiği sözlü sınav sonucunda başarısız olması üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, birinci aşamada davalı idare tarafından yapılan sınavları geçip ve polis meslek yüksek okulunda öğrenim gören öğrencilerin, polis memuru rütbesine aday memur olarak atanması amacıyla ikinci aşama olarak yapılan bir sınavda herkesin eşit koşullarda yarışmasını sağlayan yazılı sınav yerine, davacının, ölçme ve değerlendirme esaslarına uygun olmayan, objektif ve nesnel biçimde değerlendirmeye imkan tanımayan, kuşku uyandırabilecek öğeler taşıyan ve her zaman öznel değerlendirmelere neden olabilecek olan sözlü sınav yöntemine tabi tutulmak suretiyle başarısız sayılmasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/xxxx
KararNo : 2018/xxxx

Öte yandan, dava konusu Yönetmeliğin "Komisyonların oluşturulması ve görevleri" başlıklı 7. maddenin ikinci fıkrası ile düzenlenen soru hazırlama komisyonunun oluşumu için rütbece en kıdemli üyenin başkanlığında 5 rütbeli personel ve hazırlanacak soru sayısı ve ders konuları dikkate alınarak yeterli sayıda öğretim elemanından oluşacağı şeklinde düzenleme yapılmış olmasına rağmen Polis Akademisi Başkanlığı tarafından soru hazırlama komisyonu için 4 rütbeli personelin görevlendirildiği anlaşılmakta olup, soru hazırlama komisyonunun Yönetmelikte belirtilen şekil şartına uygun olarak oluşturulmadığı da görülmektedir.

Sonuç olarak, davacının anılan Yönetmelik kapsamında yapılan sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemde, yukarıda açıklanan gerekçeler doğrultusunda hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının anılan Yönetmelik kapsamında yapılan sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile iptali gerektiği düşüncesiyle Daire kararına katılmıyorum.

Üye

Oya IŞIK ALTUNGÖK

AVUKAT MUSTAFA KEMAL BATUR